

PRZEWODNIK POWIATU ŻYWIECKIEGO

Miesięcznik poświęcony interesom powiatu.

Przedpłata wynosi z przysyłką pocztową 2 K. 30 hal. Wychodzi dnia 1-go każdego miesiąca. pojedynczy numer 20 h.

Zabłocie — Żywiec, dnia 1. Marca 1903.

Inseraty i ogłoszenia przyjmuje Administracja i oblicza takowe po 2 hal. za słowo zwykłymi literami i ilustracjami literami po 4 hal.

Motto „Rznij prawdę — o resztę nie pytaj“.

№ 10.

Popierajmy przemysł krajowy!

Rok III.

Od Administracji!

Zawiadamy Czytelników naszych, że naczelny organ Stronnictwa ludowego, „KURJER LWOWSKI“ pismo codzienne, otrzymać mogą prenumeratorowie „Przewodnika powiatu Żywieckiego“ po niższej cenie 2 korony miesięcznie. Prenumeratę przyjmujemy na wspomniane pismo każdego czasu.

Przyjaciel ludu

organ polskiego stronnictwa ludowego wydawany we Lwowie od lat 14 pod redakcją p. Jana Stapińskiego.

Wychodzi co tygodnia a kosztuje rocznie z przysyłką tylko 3 korony.

Zwolennicy postępowego ruchu ludowego powinni czytać i rozpowszechniać „Przyjaciela ludu.“

Adres redakcji i administracji „Przyjaciel ludu.“

Lwów, ul. Chorążczyzny 5,

Prosimy przytem o łaskawe uiszczenie prenumeraty za nasze pismo.

Ksiądz Stojałowski . . . . skarży.

Ksiądz Stojałowski, który od dłuższego czasu — przegrawszy kilka procesów — nie wodził się po sądach, i nie okazywał ochoty prania swoich „brudków“, zażądał . . . przegrywaniem procesu i postanowił, aby za rzekome oszczerstwa pociągnąć redaktora „Naprzodu“ do odpowiedzialności. Aby dać dowód, że nie staramy się przebiegu tego procesu tendencyjnie przedstawić, zamieszczamy poniżej sprawozdanie poważnego, dziennika, jakim jest „Nowa Reforma“. Otóż „Nowa Reforma“ takie daje sprawozdanie z tego procesu:

„W sali sądu krajowego karnego o gromne ożywienie. Po długim przeciągu czasu, w którym redaktor „Wieńca-Pszczółki“ nie występował w charakterze oskarżyciela prywatnego, co dawniej — zawsze z jego szkodą — często mu się zdarzyło, dzisiaj zasiadł on znowu na fotelu prokuratora trybunału karnego, a obok niego jego zastępca prawny, dr. Filimowski. Na ławie oskarżonych, obwiniony o zbrodnię obrazy czci i oszczerstwa, zasiadł odpowiedzialny redaktor „Naprzodu“, p. Kazimierz Kaczanowski; trybunałowi zaś, złożonemu z radców Muszkowskiego i Traunfellnera, przewodniczy radca sądu kr., p. Błonarowicz.

W sali słuchaczy mało, gdyż rozprawa jest za biletami, prawnicy tylko stawili się licznie i na galerii trochę pań, lecz wszyscy z natężeniem słuchają, jak ks. Stojałowski . . . oskarża.

Czem to ks. prałat uczuł się tak dotkniętym — o tem mówi akt oskarżenia, który w króciutkiem streszczeniu podajemy poniżej.

W Nrze. 203 „Naprzodu“ z dnia 27 lipca 1902 r., wydawnego przez p. Kaczanowskiego, zamieszczoną została notatka o ks. Stojałowskim, zaczynająca się od słów: „A więc dostał łapówkę . . .“, a kończąca się: „tak pisze ks. Stojałowski w swojej gazecie, wydawanej za wspólnym kosztem Stańczyków i Moskali“. Dalej w artykule tym autor wyraża się, jak następuje: „dostał łapówkę wielbny ks. lampiarz jerozolimski; w prawdzie Sejm nie dał mu 30.000 na kupno willi, ale przebiegły eks-jezuita dostał je widocznie skądśinąd, pieniądze te wydał na willę w której mieszka wraz z panią Hempłową. Za pieniądze od stańczyków wysługuje się im Stojałowski i robi to, za co go zapłacano. Ale przy obszernej kieszeni ks. lampiarza łapówka, to jest dla niego tyle, co jeden kęs dla zgłodniałego wilka, więc musi służyć dwom panom. Tym drugim panem jest rząd rosyjski.“

W ten sposób pisząc autor inkryminowanego artykułu, obwiniał ks. Stojałowskiego o czyny zbrodnicze, zarzucając mu oszustwo przez wyłudzenie pieniędzy od Sejmu z funduszy publicznych na kupno owej willi, i obwiniał go to zbrodnię zdrady stanu i szpiegostwa przez zarzut: „tem drugim panem, któremu ks. Stojałowski służy nie zadarmo jest rząd rosyjski“, dalej obwiniał ks. Stojałowskiego o czyny nieuczciwe i nieobyczajne, notując, że oskarżony mieszka w jednym domu wraz z panią Hempłową.

Notatką tą uczuł się obrażony ks. Stojałowski, wystąpił więc ze skargą sądową, rezultatem której dzisiejsza rozprawa.

Zaraz po odczytaniu aktu oskarżenia, oskarżony p. Kaczanowski odpowiada, że do winy się nie poczuwa, że wszystkie zarzuty podtrzymuje i na każdy zarzucony mu szczegół przeprowadzi dowód prawdy.

Przewodniczący p. Błonarowicz zwraca potem uwagę oskarżycielowi prywatnemu, że akt oskarżenia jest zbyt ogólnikowy, gdyż przytaczając w skardze cały inkryminowany artykuł, nie wylicza tych specjalnie zarzutów, któremi się czuje dotkniętym. W odpowiedzi na to zastępca prawny ks. Stojałowskiego dr. Filimowski i sam ks. prałat ograniczyli i ścięsnili akt oskarżenia do trzech punktów, które pod względem prawnym przedstawiają [tylko występki obrazy czci z §§. 487 i 488.

Otrzymałszy głos ks. Stojałowski w dłuższym wywodzie oznajmił, „że socyalni demokraci nie zdolni są go obrazić, oni kosmopolici — jego patriotę“, nie czuje się więc obrażony ani posądzeniem o zdradę stanu, ani o zarzut szpiegostwa, ale czuje się tylko obrażonym posądzeniem go o to, że Dom polski w Bielsku uważa za swoją willę, którą kupił za wyłudzone od narodu pieniądze i w domu tym mie-

szka z p. Hempłową; w końcu czuje się obrażony o to, że zarzucono mu, jako swój „Wieńca i Pszczółkę“ wydaje za pieniądze stańczyków i rosyjskie. Ksiądz prałat stanowczo obstaje przy takim ścięsnieniu aktu oskarżenia. Przewodniczący zwraca mu uwagę, że w notatce o wspólnym mieszkaniu z p. Hempłową w jednym domu nie mieszczą się jeszcze znamiona obrazy, ks. Stojałowski jednak jest innego zdania i podtrzymuje oskarżenie w tym kierunku. Ten punkt oskarżenia wywołał dyskusję czysto prawniczą między przewodniczącym, oskarżonym, oskarżycielem prywatnym i zastępcami prawnymi, drem Heskim i drem Filimowskim.

Gdy ostatecznie czysto prawnicza ta kwestya odłożoną została do postępowania dowodowego i oskarżenie ograniczyło się na występki obrazy czci, zabrał głos oskarżony K. Kaczanowski. Oskarżony dla udowodnienia, że ks. Stojałowski brał i wyłudzał pieniądze na Dom polski w Bielsku, który faktycznie jest jego prywatnym domem, wylicza i udowodnia cały szereg łapówek i naciągów na fundusze, które pod pozorem sprawy publicznej są obracane na jego osobisty użytek. Szczególnie mistrzem jest ksiądz prałat w tworzeniu różnych funduszy, jak „lampkowego“, „krzyżowego“, „olejnego“, „wyborczego“, „zapomogowego“, i t. p., na które to fundusze na ręce ks. Stojałowskiego ludłożył pieniądze, które tonęły w obszernej kieszeni oskarżyciela prywatnego, a nikt nie wie, co się stało z temi funduszami.

Ksiądz Stojałowski nerwowo się podrzuca na krzesło i zastrzega się przeciw temu, aby oskarżony „rozwałkowywał“ jego historię, oskarżony [ma się ograniczyć na dowody, że istotnie brał pieniądze na Dom polski w Bielsku i od Moskali na „Wieńca i Pszczółkę“, prosi więc przewodniczącego, aby nie pozwolił oskarżonemu na „bezpodstawne“ gadanie.

Oskarżony p. Kaczanowski przedstawiając więc wszystkie „przemiany“, jakie ks. prałat przechodził w swojej karierze politycznej udowodniał, że wszystko, co kiedykolwiek człowiek ten robił publicznie robił li tylko dla osobistego interesu. Oskarżony odczytał szereg artykułów z „Wieńca i Pszczółki“, jasno przekonywujących, że oskarżyciel prywatny najobelżliwszymi wyrazami obrażał różne stronnictwa i wybitne osobistości w kraju jednego dnia, aby w następnym numerze — za pieniądze uwielbiać je. Np. Koło polskie raz nazywa się u. ks. Stojałowskiego „mafia“, „bandą łotrów“ i t. p., drugi raz głosi na cześć tego Koła hymny pochwalne. Ks. Stojałowski za obiecaną podobno subwencję na ów „Dom polski“ w Bielsku, sprzeciwił się rezolucji p. Stapińskiego w Sejmie przeciw mowie malborskiej cesarza Wilhelma. Znane są też artykuły ks. prałata „sławiące“ Rosyę.

Odczytywane te artykuły kontrastowo zestawione ze sobą, zdumienie i oburzenie

Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca
płyn restytucyjny do nacierania nóg, dla koni

wywołały na sali, jeden tylko oskarżyciel prywatny, ks. Stojałowski, siedzi, nieporuszony na swem krześle, zmianami fizjonomii okazując wzruszenie i irytację, ogarniającą go na odgłos przytaczanych mu politycznych — dla osobistego interesu — zmian kameleonowych.

Mowę swoją wygłosił p. Kaczanowski jako ogólne scharakteryzowanie osoby oskarżyciela, przytoczenie konkretnych faktów na przeprowadzenie dowodu prawdy zostawił swemu obrońcy drowi Heskemu.

Po pauzie ks. Stojałowski zapytał obwinionego, odkąd to »Wieniec i Pszczółka« wydawane jest kosztem stańczyków i Rosyi? P. Kaczanowski odpowiada, że od 2 lat.

Obrońca obwinionego dr. Heski motywuje wniosek o odczytanie aktów byłych procesów ks. Stojałowskiego, w których obwinieni przez niego zostali uwolnieni, mimo że zarzucali mu oszustwa polityczne i konszachty z żandarmami rosyjskimi, dalej o przesłuchanie ks. Stojałowskiego jako świadka pod przysięgą w obecnej sprawie. Dalej rozwijał dr. Heski zarzuty przeciw ks. Stojałowskiemu co do jego działalności politycznej i również zarzucał mu brudne interesa pieniężne. Zażądał dalej dr. Heski wezwania na świadka dra. Ostaszewskiego-Barańskiego na okoliczność, że ks. Stojałowski zwracał się do »Słowiańskiego Stowarzyszenia dobroczynności« w Petersburgu o subwencyę.

Wreszcie wyliczył dr. Heski cały szereg świadków, na udowodnienie okoliczności, stwierdzających wszystkie kiedykolwiek i obecnie podnoszone przeciw niemu zarzuty. Stojałowski — mówił dr. Heski — idąc do Rzymu na pokutę, wstąpił do Zurychu i do bawiącego tam posła Daszyńskiego, zwracał się o zgodę za pośrednictwem socjalisty Decourtinsa, radcy trybunału apelacyjnego.

Ks. Stojałowski: Co? socjalista radcą sądownym?

Przewodniczący: Dlaczego nie, jeżeli by tylko dobrze sądził. (Wesołość.)

Podczas wywodów obrońcy dr. Heskiego, ksiądz Stojałowski gwałtownie mu przerywał, wskutek czego nastąpiły starcia między nimi, które przewodniczący uciszać musiał aż groźbą kar dyscyplinarnych.

Te wszystkie wnioski dra Heskiego odnosiły się do 1-go i 3-go punktu oskarżenia, co zaś do zarzutu, w którym zresztą obrazę upatruje sam ks. Stojałowski wbrew opinii trybunału, to obrońca zastrzega sobie uzasadnienie tegoż na tajnym posiedzeniu sądu, gdyż w grę tu wchodzi honor kobiety, którą do procesu sam oskarżyciel prywatny wciągnął.

Godzina pół do 4 po południu trybunał zarządza rozprawę tajną.

Po wywodach dra Heskiego i odpowiedzi ks. Stojałowskiego, który sprzeciwił się postawionym przez obronę wnioskowi, trybunał udał się na naradę, z której powróciwszy o godzinie 4^{1/2}, ogłosił uchwałę, dopuszczającą do rozprawy większość świadków proponowanych przez obrońcę, i ogłosił rozprawę za odroczone.

Tak brzmi sprawozdanie »Nowej Reformy«, którą nawet sam ks. Stojałowski o tendencję nie posądzi, a z którego jasno widać jak na dłoni, że wszelkie zarzuty, jakieśmy kiedykolwiek czynili ks. Stojałowskiemu, są najoczywistszą prawdą.

Pocieszamy się i tem, że przy procesie, który ksiądz ma nam wytoczyć, a z którym guzdra się już rok cały, powtórzymy mu w tę sposób prawdę w oczy i coś dodamy jeszcze i ze swojej strony, dla zwiększenia tej prawdy.

Niech Czytelnicy nasi ze sprawozdania o tem procesie wyrobią sobie zdanie o człowieku, który zamiast być wzorem polityka, jest najwyklejszem »oszustem politycznym.«

Czy nie ostatnia już pora, aby wszyscy, którym dobro ludu i ojczyzny na sercu leży odstąpili od Stojałowskiego i rzekli być zabawką w rękach »poli-

tycznego »goszefciarza.« Mamy niepłonną nadzieję, że głos nasz nie będzie głosem wołającego na puszczy.

Kronika.

Pamiętajmy o towarzystwie „Szkoły ludowej!“

Jej Cesarska Wysokość arcyksiężna Elżbieta matka Najdostojniejszego Właściciela Żywca, i arcyksięcia Karola Stefana i hiszpańskiej Królowej wdowy Maryi Krystyny zasnęła w Bogu w dniu 14 lutego b. r. w Wiedniu a pochowaną została w Badenie pod Wiedniem. Liczyła 73 lat wieku.

Zarządca Huty arcyksiężęcej p. Schmek wybrany swego czasu naczelnikiem gminy Sporysza pomimo protestów czynionych do Namiestnictwa, utrzymał się przy swojej godności i objął już urzędowanie. Sympatycznemu »Wójtowi« zasyłamy serdeczne »Szczęść Boże!«

Śluby. Pan Stocker inżynier górniczy tyfliskich kopalni nafty ożenił się w Żywcach z p. Małgorzatą Nawratil córka zarządcy dóbr arcyksiążęcych.

Pan Hugo Schrenzel urzędnik pocztowy z Bielska ożenił się z p. Fridą Radocką, córką zarządcy propinacji Żywieckiej.

Dwa złote wesela — w Żywcach i Zabłociu. Ogólnie szanowany burmistrz Żywiecki p. Jan Studencki obchodził w lutym b. r. z małżonką swą złote gody weselne.

Pan J. L. Balitzer w Zabłociu również w tem samym czasie obchodził półwiekowe gody weselne. Przy tej okazji składamy jubilatowi życzenia, by w czerstwym zdrowiu doczekali się diamentowych godów weselnych.

Rada państwa w ostatnim czasie obradowała nad trzema bardzo ważnymi sprawami Nad sprawą cukrową kontyngentem rekruta i zmianą regulaminu izby poselskiej. Sprawa cukrowa omal że nie skończyła się katastrofą dla naszego kraju i tylko dzięki wypadkowej energii koła polskiego zawdzięczać należy, że do katastrofy tej nie przyszło i omal że potulne »koło« nie urządziło . . . obstrukcyi.

Nie zaszkodziłoby wcale, gdyby »koło polskie częściej groziło obstrukcją rządowi, bo przynajmniej dotknęłaby nas opieka rządu. Podwyższenie poboru rekruta zostało również uchwalone o dwadzieścia tysięcy ludzi wyż jak dotychczas. Posłowie stronnictw sprzyjających rządowi, uzasadniali swoje stanowisko popierające, tem, że stanowisko mocarstwowe państwa, tego koniecznie wymaga. Przy obradach nad tą sprawą, minister obrony krajowej poczynił rozmaite przyrzeczenia, a między innymi, że w niedalekiej przyszłości zmieni trzyletnią służbę wojskową na dwuletnią, że zniesie kary wojskowe: przywiązanie do słupa« i »krzywe zakowanie« w kajdany, jak również przyrzekł wiele pomniejszych ulg zaprowadzić. Sprawa zniesienia kar wojskowych, dla popisowych emigrantów którzyby bezkarnie mogli wracać do kraju, nie doczekała się jeszcze urzeczywistnienia.

Zmiana regulaminu Izby poselskiej w duchu dać większą władzę dyscyplinarną prezydentowi Izby, spoczywa w komisji do tego celu wybranej. Prawdopodobnie nie doczeka się prędkiego załatwienia, albowiem żadne stronnictwo nie chce sobie przyrzekać, że w przyszłości wyrzeknie się obstrukcyi.

Rząd przedłożył również projekt ustawy prasowej. Z okazji tej odzywają się głosy, by w przyszłości ustawowo było nakazane, aby każdy artykuł podpisany był pełnem imieniem i nazwiskiem autora lub by przy używaniu pseudonimów władze były powiadomione co za autor kryje się pod pseudonimem. Jakkolwiek przyznajemy, że otwarta przyłbica nieraz powstrzymałaby od nieuczciwych napadów, to jednak każdy również przyzna,

że przy tem »systemie policyjnym« krępowałoby się wszelką wolnomyślność. Ustawodawstwo nasze bardzo surowo karze przestępstwa prasowe i obostrzenie nie jest więcej potrzebnem.

Jarosław Vrehlicki najgenialniejszy czeski poeta i wielki przyjaciel Polaków obchodził przed dwoma tygodniami pięćdziesiątą rocznicę urodzin, która była przedmiotem narodowej manifestacji. Vrehlicki jest łądząco podobnym do naszego poety śp. Adama Asnyka. Jest członkiem austriackiej Izby Panów.

Bal »Koła pań« tow. szkoły ludowej pod skromną nazwą zabawy tanecznej odbyty w dniu 15. b. m., przeszedł wszelkie oczekiwania. Stawiło się nań przeszło 200 osób, przeważnie stanu urzędniczego i innej inteligencji, oraz gości z Białej, Zwardonia, Węgierskiej Górki i okolicy. Dochód brutto wynosił 528 Kor. na skład tegoż w znacznej części przyczynił się własny bufet kosztem pań gospodyń dostarczony. Wydatki nie będą wielkie, bo muzyki wcale dobrej i wytrwale grającej, dostarczyła miejscowa grupa amatorów za cenę 70 Koron. Bogatej i gustowne dekoracji sali dokonali uproszeni panowie B. i S., a miejscowa fabryka sukna dostarczyła całego potrzebnego materyału. Zaprośzenia karneceki, ordery i kokardki sporządziły własnymi rączkami panie i panienki członkinie »Koła«, ich też gorliwości pod nieustrudzonym przewodnictwem prezesowej pani Bażanowej, zawdzięczać należy doskonałe udanie się zabawy i świetny, jak na tutejsze stosunki wynik materyalny, który użyty będzie na miejscowe cele Tow. Szkoły ludowej, a podobno i funduszowi polskiego gimnazjum w Cieszynie coś się także z tego dostanie. Nowo obrany wydział Tow. Szkoły ludowej pod szczęśliwym znakiem rozpoczął swą pracę Towarzystwo zyskuje coraz więcej stosunków a mając wdzięczne pole do wykazania swej społeczno-narodowej użyteczności, potrafi w krótkie obojętne zainteresować a opornych przekonać.

Wiece rady naczelnej i mężów zaufania stronnictwa ludowego odbył się w dniu 27 lutego b. r. w Rzeszowie w sali Sokoła. Na porządku dziennym obrad było: 1. zagajenie, 2. sprowadzenie legitymacji zaproszeń, 3. sprawozdanie z działalności stronnictwa za czas od kongresu w Tarnowie, 4. sprawozdanie z działalności posłów stronnictwa w Sejmie krajowym, 5. sprawozdanie z działalności posłów w Radzie państwa, 6. wnioski w sprawach programowych stronnictwa, 7. w sprawie wiecu narodowego, 8. wybory do Rad powiatowych, 9. w sprawie emigracji, 10. sprawy organizacyjne, 11. wybór wydziału Rady naczelnej 12. Różne Wnioski uczestników zgromadzenia. Dokładny przebieg niniejszych obrad pomieścimy w numerze za Kwiecień. Udział w tem zgromadzeniu był nadzwyczaj silny a żywotność stronnictwa tęga.

Wybory do rady powiatowej w powiecie Żywieckim nie odbędą się w kwietniu czy maju b. r. — jako donosiliśmy w ostatnim numerze — ale dopiero wczesną jesienią. Chociaż do chwili wyborów jeszcze sporo czasu, to jednak przypominamy zawczasu, by o liście kandydatów już pomyśleć i starać się wszelkimi środkami, by do nowej Rady wprowadzić ludzi uczciwych i pracowitych. Wkrótce urządzimy zgromadzenia w tem celu, aby wyborców pouczyć że obowiązkiem naszym, nie wybierać łapalników lub próżniaków.

Rada miejska w Żywcach, również kasa oszczędności powinna pamiętać, że polskie gimnazjum w Cieszynie potrzebuje pomocy finansowej. Tak bogata gmina jak Żywiec i tak świetnie prosperująca kasa jak Żywiecka, mogłyby się poczuwać do zapomóg na wspomniany cel, bez naszego przypominania. Biedniejsze gminy i instytucje finansowe biegają z pomocą, to niechże i Żywiec nie pozostaje w tyle.

Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca
Wodę Szczawnicką (zamiast Selterskiej) Wodę Krościeńską (zamiast „Giesshüblera.“)

RESTAURACJA Leona Rączki w Żywcu (Rynek)

poleca się Szanownej P. T. publiczności. — Na składzie prócz rozmaitych wódek i doborowego piwa znajdują się doskonałe wina, węgierskie, austriackie i włoskie. Przekąski doskonałe o każdej porze.

Józef Forner

Fabryka wody sodowej
SPORYSZAD ŻYWIEC.

- Fornera woda sodowa wpływa korzystnie na wydzielanie soku żołądkowego i na ruchy jelit.
- Fornera woda sodowa wzmacnia podczas ogólnego osłabienia lub zmęczenia.
- Fornera woda sodowa gasi pragnienie wśród upałów i gorączki.
- Fornera woda sodowa jest dalej bardzo dobrym środkiem dla podniesienia apetytu.
- Fornera woda sodowa jest dobrą wreszcie dla usunięcia gnuśności jelit.

Ważne dla wszystkich!

Pierwsze koncesyonowane biuro pisania i powielania pism za pomocą maszyn do pisania

BRONISŁAWA KRASICKIEGO

w Krakowie ul. Karmelicka l. 40
przyjmuje do powielania, prośby, skargi, listy, zaproszenia, zawiadomienia itd.

Marcin Piecuch,

majster bednarSKI

w Żywcu, ulica Hr. Komorowskich

poleca swoje wyroby, w zakres bednarstwa dla gorzelnii, browarów, fabryk likierów, jakoteż gospodarstw domowych i wykonuje takowe w najlepszym gatunku po umiarkowanych cenach.

Mieszkanie

składające się z 1 sklepu, 2 pokoi, 1 kuchni (ewentualnie z 3 pokoi) oddziału strychu i piwnicy, zaraz do wynajęcia.

Bliższych wiadomości udzieli właściciel

Piotr Zabłocki w Żywcu,

ulica szpitalna l. 13. róg ul. Kunorowskich.

BRONISŁAW KRASICKI

Od lat 12 zaszczytnie i daleko znana firma

obecnie Kraków ul. Karmelicka l. 40 I. piętro.

Poleca	Oficyalistów Służbę Robotników	Reklamuje	zakłady krajowe
Udziela	Informacji w sprawach służbowych	Utrzymuje	Agencję ogłoszeń
Ułatwia	Kupna Sprzedaży dzierżawy najem mieszkań	Przyjmuje	Adm. realności i kamienie oraz kontrolę rachunków

Agencya handlowa zastępuje najpierwsze firmy i poleca doborowe towary wszelkiej jakości.

firmie BRONISŁAW KRASICKI w ubiegłych latach pod wiośnię li tylko na wartość firmy powierzali obcy ludzie do 40 000 rocznie.

Korespondencya w języku: polskim, ruskim, niemieckim, francuzkim.

Firma na razie zatrudnia 8 biurowych pomocników i wkrótce personal powiększy, to też każda korespondencya, każda możliwa sprawa bezwzględnie załatwioną bywa. Do korespondencyi używa maszyn do pisania.

Przy wszelkich zgłoszeniach dotaczyć należy markę na odpowiedź.

Prospekta, ganniki, wyjasnienia na zagananie odwrotną pocztą.

Fotograficzny Atelier R. SCHREINZER i Syn

w BIELSKU i ŻYWCU

Zdjęcia fotograficzne w Żywcu w każdą niedzielę po 1. i 15. miesiąca od 10 rano do 5 popołudniu.

Uprasza o liczne odwiedziny.

Jakób Better

zegarmistrz i jubiler
ISEP-ŻYWIEC.

Zawiadamiam niniejszem Szanowną Publiczność, że zakupiłem i na skład, sprowadziłem wielką ilość towarów najnowszych fasonów z najsłynniejszych fabryk a mianowicie:

Rowery nowe od złr. 75 i wyżej, używane od złr. 30 —
Maszyny do szycia od złr. 29 i wyżej, używane od złr. 10 —
Budziki ładne od złr. 1.20 i wyżej.

Zegarki niklowe remontoir z łańcuszkiem razem złr. 3 —
" srebrny remontoir z srebrnym łańcuszkiem złr. 5 —
" srebrny anker, remontoir 15 kamien z srebrnym łańcuszkiem razem złr. 8 —

Zegarek »Roskopf Patent« z roczną gwarancją tylko złr. 8 —
Zegarki damskie złote w różnych fasonach po złr. 12 —. Zegary pendułowe mniejsze z dobrym werkiem po złr. 4.50. Zegary pendułowe większe bardzo ładne od złr. 8.50.

Wszystko z gwarancją za dobry chód.
Różne towary biżuterijne po najtańszych cenach.
Wszelkie naprawy uskuteczniam w najkrótszym czasie po umiarkowanych cenach z roczną gwarancją.

O liczne zamówienia prosi uprzyjemnie

Jakób Better.

Solicytator

adwokacki

wykazujący się chlubnymi świadectwami, z praktyką adwokacką i notaryalną

poszukuje posady.

Adres »posada poste restante« Żywiec.

Plac pod budowę

domu w Zabłociu, obok kolei jest

do sprzedania.

Bliższych wiadomości udzieli administr. Przewodnika.

Pobór do wojska rozpocznie się z dniem 1-go marca i potrwa przez dni 14 w Żywcu.

Oświetlenie gazowe, którego chęć zaprowadzenia obudziła swego czasu w mieście naszym ogólne zainteresowanie — jak na razie dowiadujemy się — nie prędko spotka się zaprowadzeniem. Słomiany zapal minął, a mających się zająć tą sprawą, opanował próżniak.

Nadchodząca wiosna miała być porą przedwstępnych robót, a tymczasem . . . cicho wszędzie głucho wszędzie . . . ciemno było, ciemno będzie. Niema to jak u nas w Żywcu!

Wypadek kolejowy w Suchy. Konduktor kolejowy Bisztyga wracając przed kilku dniami z Krakowa do Suchy udał się ze stacji kolejowej torem do domu. Było to w nocy; w około panowały ciemności egipskie, tak że na długość paru kroków nie można było nic zobaczyć. Bisztyga, od pewnego czasu zpryżęzionym słuchem nie słyszał nadchodzącego pociągu, który go przejechał i poszarpał w kawałki. Robotnicy nad ranem poznachodzili poszarpane ciało Bisztygi. Nieszczęśliwy pozostawił żonę i kilkoro dzieci bez opatrzności.

Straszny wypadek stał się pod Strzyżowem dnia 9 lutego b. r. Prom na Wisłoku, pełny wracających ludzi z pogrzebu księdza, urwał się pod napórą kry, a wezbrana Fala uniosła go szybko w dal. Kry uderzały jedna za drugą, prom się przechylił, a ludzie wpadali do wody i tonęli. Utopiło się około 30 osób, a pewien gospodarz na widok tonącej córki umarł z przerażenia. Jest grzechem o pomstę do nieba wołającym, by zamiast latwo się urywających promów nie budować silnych mostów. Dopiero po niewczasie Szajer i Bomba podnieśli gwałt w Parlamencie, z żądaniem do Rządu by wybudował most w wyżej wspomnianym miejscu. Czy ci posłowie nie mogli pręcej o czemś podobnym pomyśleć?

Nieszczęściu winna prócz Rządu, rzeszowska Rada powiatowa a Żywiecka Rada powiatowa stanie się kiedyś powodem takiego nieszczęścia, jeżeli dłużej będzie sobie lekceważyć sprawę mostu na Sole, łączącego gminę Wieprz z Zabłociem. Panowie radcy powiatowi, pamiętajcież o tem abyście podobnego wypadku jak pod Strzyżowem nie mieliście na sumieniu.

Wyląd pod Szczucinem. Na przetrzeni trzydziestu kilometrów Wisła wylała pod Szczucinem i spowodowała mieszkańcom okropną klęskę. Poseł stronnictwa ludowego Bojko wniósł w parlamencie, by nieszczęśliwym powodzianom

rząd przyszedł w pomoc z zapomogą. Wniosek ten podpisał również sam prezes »koła polskiego« p. Jaworski i prosił Połsła Bojkę, by w podobnych sprawach zawsze przychodził do niego, a nie tylko on, ale i inni posłowie »koła« chętnie i zawsze użyczą podpisu.

Stojałowczyków gonia na sto wiatrów! Przy dokonanych wyborach do Rady powiatowej w Krakowie z Kurii włościańskiej, wybrano samych ludowców. Stojałowczyków rozgoniono na sto wiatrów; nie przeszedł bowiem ani jeden Stojałowczyk, tylko dwóch Kandydatów kompromisowych »dzikich«. Chłopi wszędzie powinni tak ze Stojałowczykami potąpić. Ziemia krakowska niech świeci przykładem!

Teatr chłopski w Łodygowicach. Ku uczczeniu 40-tej rocznicy powstania styczniowego urządzono w dniu 1-go i 2-go lutego b. r. przedstawienie amatorskie w Łodygowicach. Grano sztukę patriotyczną »Za sztandarem«. Amatorzy jak i po inne razy wywiązali się ze swego zadania doskonale, grali z uczuciem i zrozumieniem, a sala p. Seifera była wypełniona po brzegi słuchaczami, którzy aktorów większych nagrodzili rzesystemi oklaskami. Czysty dochód popłynię na cele dobroczynne.

Pogłoski o ustąpieniu namiestnika Galicji hr. Pinińskiego ze swego stanowiska, obiegają od pewnego czasu prasę. Nie należy przywiązywać jednak do niej wielkiej wagi, bo choć pewne sfery życzyłyby sobie nie widzieć hr. Pinińskiego na namiestnikowskim krześle, to jednak wybór następcy okazuje się bardzo trudny do pomyślnego przeprowadzenia, a jedyny odpowiedni następcą Stanisław hr. Badeni, nie chce przyjąć namiestnikowskiego urzędu. Drugim poważnym Kandydatem jest Andrzej hr. Potocki, obecny marszałek krajowy, którego miejsce zająłby najprawdopodobniej nie bardzo sympatyczny p. Dawid Abrahamowicz. Zmiany te nie zajądą prawdopodobnie pręcej, aż jako epilog tegorocznych strejków rolnych, które się w wschodniej Galicji mają powtórzyć.

Przygrywka przedwojenna w formie wysłania 21 okrętów wojennych austriackich na wody tureckie miała być wykonaną przed kilkunastu dniami. Rosja w porozumieniu z Austrią zażądała od Turcji, aby ta przeprowadziła ważne reformy w Macedonji, pozostającej pod panowaniem tureckim. Jeśli Turcja tych reform nie wykona, w Macedonji wybuchnie z wiosną rewolucja, a Austrija obawia się, aby do tej ruchawki nie dały się wciągnąć Bośnia i Hercegowina i musi interwenjować.

Rosja interwenjuje w obronie swoich poddanych, a z tych »interwencji« może się wyłonić bardzo poważna wojna, a Turcja gotowa znaleźć się w położeniu Polski przed stu laty. Moskale dawno już sobie ostrzą ząbki na konstantynopol, a prócz nich dosyć jest takich, co by mieli ochotę co udoić. Chodzą pogłoski o mobilizacji trzech korpusów armji austriackiej, które z wiosną wyruszą na Turka. Zdaje się, że w tem dużo przesady.

Bal oficjalistów w dobrach arcyksięcia Karola Stefana, który się miał odbyć w dniu 14. lutego b. r. w sali hotelu narodowego w Żywcu, z powodu śmierci Arcyksiężny Elżbiety został odwołany. Zdarzyło się to na parę godzin przed rozpoczęciem balu.

Na kościół w Zabłociu. Personal ogrzewalni kolejowej w Żywcu z p. Kordyńskim na czele, zamiast wieńca na trumne ś. p. Cholewickicza urzędnika kolejowego w Suchy, przeznaczył zebraną kwotę 53 K na rzecz budowy kościoła w Zabłociu. Oby postępek ten znalazł licznych naśladowców!

Ruch rewolucyjny w Rosji wzmagają się z dniem każdym i staje się postrachem dla Carskich gnębieli ludu. Niedawno temu opora w Warszawie była widownią przeciw rządowej demonstracji. Podczas przedstawienia w chwili gdy przyciemniono światło na scenie i na widowni, odezwały się głosy z galeryi: »Precz z absolutyzmem, niech żyje wolność!« i posypały się z galeryi rewolucyjne odezwany. Nastąpiły aresztowania które choć liczne i częste nie potrafią zdusić rewolucyjnego ducha.

Odpowiedzi od Redakcji.

P. F. S. w P. Artykułu pańskiego nie umieściliśmy albowiem zbadawszy sprawę przekonaliśmy się, że pan niema racji. To co się stało było zarządzeniem wyższej władzy i od »tego pana« nie zależało.

P. J. T w Z Sprawy przez pana opisanej nie poruszamy, albowiem dowody są trudne do przeprowadzenia a na nieprzyjemności narażać pana i siebie nie chcemy.

P. L. W. w L. W sprawie zaległego wyroku najlepiej udać do sędziego, który tę sprawę prowadził, a to będzie miało lepszy skutek aniżeli pisanie tego w »Przewodniku«.

P. J. J. D. w Ż. Najlepszy sposób aby się naszymi krytykami nie irytować, nie popelniać rzeczy, które pod krytyką podpadają. Bez jednego wojna będzie!

Apteka Mra. farm. Stanisł. Szczepańskiego
w Zabłociu przy Żywcu (dom własny)

poleca

Wyroby krajowe przewyższające swą skutecznością wyroby zagraniczne czyto francuskie czy niemieckie:

Wina lecznicze Mikolasza:

Syrup sulfogwajakolowy
Syrup sulfogwajakolowy z kołą Mikolasza } zamiast żąrnicznych: sulfosotu i Syroliny.

Esencję mangano-peptonową Matuli
zamiast wyrobów Guedo

Nerwoton Witkiewicz a, nacieranie znakomicie działające w reumatyzmach

Wodę kolońską i ateńską

Perfumy z fabryk polskich, francuskich i angielskich.

Mydła i pudry z fabryk polskich, francuskich i angielskich.

Zamówienie pocztowe skutecznie odwrotną pocztą, i staranie wykonane!

Foncière

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

założony w roku 1864

Generalna Agencja dla Galicji i Bukowiny
w Lwowie ul. Akademicka 28

Pełnowpłacony kapitał akcyjny . . . K 3,000,000
Kapitał rezerwowy . . . . . „ 17,000,000
Roczne dochody z premij . . . . . „ 10,000,000

Ogólny fundusz gwarancyjny wynosi
zwyż K 30 000.000.

Taryfy Foncière są mierne i warunki bardzo korzystne

Ubezpieczenia od ognia
Ubezpieczenia na dożycie pewnego wieku
Ubezpieczenia na wypadek śmierci
Ubezpieczenia posagów dla dzieci
Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków
Ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem.

„Foncière“

przyjmuje zgłoszenia przez Agencję powiatową u

ADOLFA WERBERA
w Zabłociu przy Żywcu.

Kellner

katolik, żonaty,

znajdzie pomieszczenie

w Wiejskiej gospodzie

⊙ Z A R A Z ⊙

Kaucja wymagana, rzeźnicy mają pierwszeństwo

Wiadomości
udzieli Administracja

Przewodnika powiatu
Żywieckiego.

**Artystyczna Farbiarnia i
chemiczny Zakład czyszczenia i prania**

Rudolfa Wojciechowskiego

w Żywcu, ulica Wesoła.
Przyjmuje gotowe ubrania lub w poprutym stanie, uniformy dla żandarmeryi straży skarbowej urzędników kolejowych jako też wszelkie inne materye, do farbenia i czyszczenia
po najtańszej cenie z gwarancją najlepszego wykonania.

**Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca
perfumy pudry i mydła z fabryk polskich, francuskich i angielskich.**

Liczne Listy pochwalne od wysokich osobistości, urzędników, obywateli jakoteż dobra sława Firmy dają najlepszą gwarancję.

Dom meblowy

KAMMHOLZA w CIESZYNIE,

Saska kępa 31
ulica Kolejowa 1.
Telefon Nr. 24.

pojedynczo i hurtownie
Dostawca związku
c. k. urzędników
państwowych.

Bogato zaopatrzony skład doborowych i gustownych urządzeń pomieszczeń dla każdego stanu — z 5-cio letnią pisemną gwarancją — po cenach fabrycznych i skromnych spłatach.

25 Oddalenie nie przeszkadza ponieważ dostawa następuje opłatnie do każdej stacji kolejowej. Wysyłka na prowincję nader sumienna 36—

Jakób Better,

zegarmistrz i jubiler

w ŻYWCU i w BIAŁEJ

Isep, gł. ulica 26,

poleca swoje bogato zaopatrzone sklady, w towary złote i srebrne, zegary i przybory optyczne, (w Żywcu także maszyny do szucia, rowery i instrumenta muzyczne.)

W wielkim wyborze i po najtańszych stałych cenach.

W obydwóch miastach urządziłem warsztaty, w których pod gwarancją trwałości wykonania, uskuteczniam wszelkie naprawy bardzo tanio.

W tem miłym przekonaniu, że szanowna P. T. publiczność potrafię zadowolnić, najuprzejmiej się polecam.

JAKÓB BETTER,

jubiler i złotnik w Żywcu i w Białej.

Największy cud tego stulecia

jest zegarek kieszonkowy „Herkuels“, na minutę wyregulowany, który budzi tak głośno, że zasnąć nie można i kosztuje tylko 3 złr. 10 ct. W razie niespodobania się przyjmuję napowrót i zwracam pieniądze. Na żądanie wysyłam wielki cennik illustrowany zegarów, wyrobów jubilerskich, towarów z chin. srebra instrumentów muzycznych darmo i opłatnie.

Z poważaniem
F. PAMM, Kraków, ul. Zielona 3.

ZYGMUND FLUSS.

Pierwsza Berneńska chemiczna pralnia i sztuczna farbiarnia ubrań, aksamitów i materyi na meble, odznaczona złotem medalami i dyplomami honorowymi na różnych wystawach etc. przyjmuje wszelkiego rodzaju garderobę męską, damską i dzieciną, jakoteż uniformy, w stanie całym lub rozprutym, pod gwarancją szybkiego i najlepszego wykonania, przez swoją filię u

S. FELIXA w Ispie ad Żywiec

GOSPODARSTWO

w najbliższej okolicy Białej 20 mórg pola ornego i murowane budynki jest z wolnej ręki do nabycia. Bliższe wiadomości udzieli koncesy. agencja

Józefa Gichnera w Bielsku.

Praktykanta

z dobrego domu

przyjmę

natychmiast do mojego

handu towarów mięszanych

Oferty bez marki zwrotnej adresować:

Jakób Klappholz,
RAJCZA.

ZYMON MUNK

Żywiec.

Pierwsza galcyjska parowa fabryka

mydła i świec

ofiaruje swoje

pierwszej jakości wyroby po cenach nadzwyczaj przystępnych.

Szczególnie poleca mydła ziarniste, świece łojowe i sodę krystaliczną.

Bez konkurencji.

Na żądanie wysyła cenniki bezpłatnie.

JERZY SCHIMKE

kaflarz

BIŁA
ul. Hetwera 10.

Poleca wyroby kaflarskie, przyjmuje stawianie nowych pieców kaflowych, jakoteż przerobienie starych pieców.

Ceny umiarkowane.

Skład kafla u pana S. Smulowicza w Zabłociu przy Żywcu.

Handel towarów bławatnych, bielizny i ubrań męzkich

E. Grünspana

w Zabłociu,

poleca się szanownej publiczności ręcząc za towar dobry a ceny umiarkowane.

!!Bezwonny i zaraz schonnący!

Żądać zawsze farby do podłóg F. CHRISTOPHA

FRANCISZEK
CHRISTOPH

Żądać zawsze farby do podłóg F. CHRISTOPHA

Franciszka Christopha lakier

do podłóg, nadaje się do zapuszczenia pokoi przyczem wykluczone są, niemila woń i powolne schnięcie, które jest przy farbach olejnych i lakierach. — Sposób użycia prosty, tak że każdy może go użycić.

Przesyłka pocztowa, wystarczająca na dwa pokoje — wynosi K 80 h.

Na składzie we wszystkich krajach. Piórkki i prospekta wysłać darmo i opłatnie.

Przy zakupieniu zważać na markę ochronną i firmę, gdyż wyrób ten bywa często naśladowany, co chybja celu.

Wynalazcą i jedynym fabrykantem LAKIERU jest

FRANCISZEK CHRISTOPH

w Pradze i w Berlinie.

SKŁADY:

Żywiec: Joachim J. Danko; Biała: E. Kruppa, Jaworznia. Teod, Dendera; Kraków: Szarski i Syn; Nowy Sącz: Tad. Kwieciński; Sucha: Edward Krupka.

Robotników rolnych

i innych

dostarczyć może, od kilkunastu lat znana i zupełnem zaufaniem się ciesząca firma

Bronisława Krasickiego,

KRAKÓW, ul. karmelicka 1. 40, telef. 495

Zamówienia może przyjąć i wykonać nawet na 10.000 robotników. Poleca się również jako Biuro pośrednictwa dla służby, oficyalistów, w kupnachs, sprzedażach, dzierżawach, udzielaniu informacji, adresów, reklamowaniu zakładów krajowych, administracji realności, kontroli rachunków, biuro pisaniania i powieliania za pomocą maszyn do pisaniania, oraz przyjmuje ogłoszenia.

Najstosowniejszy podarek na gwiazdkę!

10 wspaniałych przedmiotów

za 3 złr. 20 ctw.

1 zegarek z chińskiego srebra lub niklowy remontuar kieszonkowy, o pięknej kopercie 46 godzin idący, 1 łańcuszek z wisiorkiem, 1 pierścień srebrny pozłacany urzędownie cechowany, 1 szpilka srebrna do krawatki urzędownie cechowana, 1 para kolczyków srebrnych urzędownie cechowana, 1 para spinek do manszetów pozłacanych patentowanych, 1 spinka pozłacana do kołnierza z mechaniką paryską, 3 spineczki do koszul pozłacane.

Wszystkie 10 przedmiotów kosztują jak długo zapas starczy tylko 3 złr. 20 ctw. z opłatą pocztową.

Wysyłki wykonuje

SALO SCHEUER Kraków Stradom 6.

Za nieodpowiadający towar wracam pieniądze!

Cenniki illustrowane darmo i opłatnie.

Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca opaski przepublicynowe i przyrządu chwurgiczne wszelkiego rodzaju.

pobudza, strata nawet kilku minut czasu może stać się przyczyną wielkiej szkody lub nieszczęścia. Gdy włościanin wiezie lekarza do chorego, z którego ran krew ucieka, te drągi, ustawione w poprzek drogi są w stanie spowodować utratę życia dla rannego. Takie wypadki zdarzają się dość często. A nie jeden czytelnik może przypomni sobie, jaka rozpacz-ściskała mu serce, gdy nocną porą wioził lekarza do kobiety, broczącej w kałuży krwi własnej, oddającej już niemal ostatnie tchnienie, a tu drąg jeden i drugi a może i trzeci w drodze go zatrzymał i trzeba było dopiero przed każdym bantem złączyć z wozu i na gwałt walić w okno mytnika, by co żywo wstawał i otwierał rogatkę.

Myta są szkodliwe dla ruchu przemysłowego, bo powiększają znacznie koszt przewozu produktów i towarów. Wszelki przemyśl wymaga jak najdogodniejszej i jak najswobodniejszej komunikacji. Zwłaszcza zaś w naszym kraju, gdzie rozwój przemysłu jest jednym ratunkiem na nędzę głodową, należy usuwać z dróg publicznych przeszkody, tamujące ruch towarów.

Myta przynoszą uszczerbek społeczeństwu, bo odciągają od pożytecznej pracy znaczny zastęp ludzi, których całem zajęciem jest pilnowanie drąga rogatkowego. Ludzie ci mogliby przeciw zająć się jakąś, pracą dla społeczeństwa pożyteczniejszą.

Myta są także najrozrzutniejszym sposobem poboru podatku, bo znaczną część poborów pochłaniają dzierżawcy myta, a częśćka tylko zebranych na rogatkach pieniędzy idzie tylko do skarbu publicznego. Zadaniem zaś administracji podatkowej być powinno, by jak najmniej kosztów ubocznych zwałała na kontrybuentów i tyle tylko, ile możliwości, od stron ściągają, ile dla skarbu publicznego potrzeba.

Myta są nieraz schroniskiem dla lichwiarzy i różnych wyzyskiwaczy ludu. Zazwyczaj tuż przy mycie stoi karczma, do której rogatka ludzi napędza, bo przy słabości natury ludzkiej niejednemu wystarcza ta pokusa, że w pobliżu pachnie wódka i że i tak trzeba czekać, aż mytnik otworzy zaporę i wyda resztę pieniędzy.

Z tych wszystkich względów myta są utrapieniem ludności i trzeba wołać głośno o ich usunięcie. Rząd już skasował myta. Rady powiatowe je znoszą, przychodzi więc czas, że i na drogach krajowych muszą być usunięte. W tym kierunku ponowili w Sejmie wniosek posłowie Stronictwa ludowego a wniosek ten będzie wkrótce rozpatrywany. Myta krajowe przynoszą tak niepokazny dochód, że na pokrycie ubytku do zniesienia myt krajowych wystarczy nałożyć dwa centy dodatku do reńskiego podatku bezpośredniego. Ponieważ różne dodatki, jak gminne, konkurencji szkolnej, drogowe, powiatowe, krajowe, najmniej przeciętnie dwa razy tyle wynoszą, co podatek bezpośredni (gruntowy, domowy zarobkowy) a zatem kto płaci wraz z dodatkami rocznie 30 złr. zapłaciłby zamiast myt rocznie około dwadzieścia centów! Niechże teraz każdy wyrachuje sobie według tego stosunku, ileby na niego przypadło płacić za zniesienie myt i niech sobie wyliczy, czyby na tem źle wyszedł. Na każde 15 złr. podatku wraz z dodatkami trzeba rachować dziesięć centów za skasowanie myt krajowych.

Na ten obrachunek umyślnie nalegamy, bo różni obłudnicy przedstawiają tak rzecz, że gdy się zniesie myta krajowe, to trzeba będzie płacić większe podatki i niejedyn włościanin myśli sobie, że Bóg wie, ile na niego wypadnie. Taki matacz konserwatywny unosi się nad obciążaniem podatkami, woła, że już więcej podatku płacić nie można i pyta w końcu zebranych włościan, czy chcą większych podatków, czy chcą skasowanie myt krajowych. A lud nie podejrywa nawet, że temu mowcy o jego własną kieszeń chodzi, bo on, płacąc tysiąc reńskich podatku, musiałby za skasowanie myt kilkadziesiąt reń-

skich rocznie zapłacić i dla tego wmawia w nieświadomych włościan, że to nie byłoby z ich korzyścią. Takim to sposobem niektórzy posłowie z obszarów dworskich wyłudzi wprost na zgromadzeniach ludowych uchwałę przeciw zniesieniu myt krajowych.

Zresztą po zniesieniu myt nie koniecznie ma być ubytek dochodów pokryty większym dodatkiem do podatku. Wydział krajowy może i powinien znaleźć inne źródła dochodu bez obciążenia ludu pracującego.

Kronika.

Pamiętajmy o Towarzystwie „Szkoły ludowej“

Dr. Teofil Bąkowski, powszechnie szanowany nasz fizyk został mianowany lekarzem powiatowym wyższej rangi.

Przeniesienia. Powiatowi lekarze weterynarii pp. Sagan i Dalkiewicz zostali przeniesieni, pierwszy z Żywca do Oświęcimia, drugi z Oświęcimia do Żywca.

Mianowania. Dr. Nieć, lekarz wolnopracujący w Milówce został mianowany lekarzem okręgowym. Dziarskiemu doktorowi gratulujemy z całego serca. Dr. Tylko został mianowany lekarzem okręgowym w Jelesni.

Rada państwa, która swe obrady odbywać będzie jeszcze co najmniej do czerwca, ciągnie je bardzo ospale. Uchwalono powiększenie kontyngentu rekruta, i to za ledwie większością jednego głosu. Że nowe ciężary spadną na barki włościan, to zasługa ich własnych posłów Fijaka, Szajera, Bomby i Wilka, którzy z rozkazu swego prałata głosowali za nowymi ciężarami.

Sprawa upaństwowienia kolei północnej waha się w urzeczywistnieniu. Minister kolei Wittek, nie chce jej upaństwić z dniem 1. stycznia 1904 i radby termin odciągnąć na później. Cały nasz kraj wzywa posłów, by się na to nie godzili, i by obstawali przy żądaniu upaństwowienia już od Nowego Roku. Upaństwowienie w terminie żądanym przyjdzie do skutku, bo członkowie „koła“ mając poparcie Czechów, jeśli się nie dadzą zblałumieć, upaństwowienie przeprowadzą, już choćby z tego powodu, że w razie niedopilnowania rzeczy, spotkali się w kraju z niesłuchanym oburzeniem, i kto wie czyby wielu niezmuszono do złożenia mandatu, a na czem dobrze by wyszły stronnictwa radykalne. Panowie z „koła polskiego“ nie mieliby poco wracać do kraju!

Przy rozprawach budżetowych imieniem stronnictwa ludowego przemawiał poseł Olszewski, podnosząc wiele krzywd, jakie lud w Galicyi spotyka, i krytykował postępowanie Władz, które sobie w nadmierny oposób głosy posłów opozycyjnych bagatelizują. Krytykował: praktyki konfiskacyjne w Galicyi, które są nie słuchane; ucisk podatkowy, żądał nowej klasyfikacji pól włościańskich gdyż obecna jest krzywdząca; żądał zaprowadzenia obowiązkowej asekuracji powszechnej, żądał szczególnej opieki nad emigrantami, gdyż ci przysparzają grubych sum pieniędzy krajowi i państwu. Protestował przeciwko temu, że Rząd centralny formalnie zawiesza w czynnościach Sejm krajowy, który bywa zwoływany na minimalne sesje, by tylko budżet został uchwalony. W końcu oświadczył, że z dalszego zachowania się Rządu w obec żalów podniesionych czyni zawisłem stanowisko, jakie ludowcy zajmą.

Obecnie toczą się obrady nad ugodą z Węgrami. —

Ks. Stojałowski pieni się od złości i w jednym z numerów wieńca głupstw, wymyśla przez usta jakichś Dyduchów i t. p. »dziennikarzy« na »Przewodnika powiatu żywieckiego«, przyczem używa wyrazów, jakich chyba tylko moskalofile używają w piśmie i w mowie. Wierzmy dostatecznie, że sprawozdanie z procesu ks. Stojałowskiego z Kaczanowskim może

mu dość ulać złości i djabelnie poniżyć go w opinii publicznej, to jednak daleko lepiej byłoby, gdyby ksiądz pomieszczał na zarzuty nie ulicznikowskie obelgi, nieliczące z osobą ani księdza ani redaktora, a zbijał nasze twierdzenia konkretnymi faktami. Ba kiedy ksiądz zbijać nie może tego, co jest dowiedzione prawdą, więc pomieszcza pauprowate przewiska. Zresztą nie godzi się nawet odpowiadać takiemu Stojałowskiemu, który radby swym »owieczkom« wpoić to przekonanie, że marzenia o wolnej, niepodległej Polsce są głupotą. Człowiek ten olśniony . . . Rosyą, nawet niechce rozróżnić pokonania wojennego, od bezprawnego podziału. Czyn jaki dokonano na Polsce nie może zostać bezkarnie i, choćby nie wiedzieć kiedy musi być potępiony i wynagrodzony. Na innym miejscu zachwyca się eksproboszcz kuliowski mani festem cara, wydanym niedawno i przebąkującym o konstytucji. Manifest ten, który nawet u Moskali nie wywołał zachwyty, zachwyca . . . Stojałowskiego. Konstytucja, jaką dałby moskal, byłaby gorszą od obecnego despotyzmu, a 160 milionów Moskali skutecznej »konstytucyjnie« potrafiłoby zgniebić 8 milionów Polaków, niż im się to obecnie udaje. W końcu niech ks. Stojałowski przyjmie do wiadomości, że dziejosiacy tyle mamy Czytelników »Przewodnika« co on Czytelników »Wieńca« w żywieckim, a w notatniku swym niech sobie zanotuje, że »Przyjaciel Ludu« od 15-go marca, rozchodzi się w żywieckim w 410 egzemplarzach. Addio . . .

Towarzystwo budowy kościoła św. Florjana w Zabłociu, zamierza urządzać na dochód własny popularne odczyty i byłby w najbliższej przyszłości urządzony, pierwszy taki odczyt, gdyby nie kłopot z wyszukaniem sali Wydział udawał się z prośbą o salę w szkole w Zabłociu do starosty p. Kokurewicza, ale ten z nieumotywowanych powodów odmówił sali. Wydział zwrócił się do Rady szkolnej krajowej o salę szkolną, by mógł upragnione odczyty w życie wprowadzić, przyczem Wydział unosi się z zamiarem zaproszenia p. Dr. Zofię Daszyńską-Golińską z Krakowa, by miała odczyt. Akcji Wydziału gorąco przyklasnąć należy.

Niesłuchanych nadużyć dopuszczała się banda wyzyskiwaczy, należycie na powiat żywiecki zorganizowana, która w swe pazury łajdackie chwytala emigrantów do Ameryki. I tak, gdy zjawiał się na dworcu kolejowym w Żywcu osobnik, który z wejrzenia zdradzał swe emigracyjne zamiary, przystępował do niego ktoś z bandy, a przy rozmowie sprytnie prowadzonej wywiadywał się, czy przypuszczenie co do zamiaru emigracyjnego jest rzeczywistością. Gdy się emigrant ze zamiarem takim zdradził, natenczas odwodzono go od zamiaru jazdy koleją, bo »żandary aresztują jadących do Ameryki«, i jeden z namówionych fiaków ofiarował się »za marne pieniądze« przewieźć zamierzającego wychodząc »na pruską granicę«. Granica pruska odległą była na długość humoru fiakra — raz bliżej raz dalej. Tam była, gdzie emigrantowi kazano złączyć i za kilka kilometrów drogi, obdzierano go na 20, 30, 40 i więcej koron. Ten wyzysk trwać miał lat kilka, ale, że wszystko ma koniec, tak i to raz wyszło na jaw. Emigranci zaczęli się skarżyć w Bremie i Hamburgu przed agentami emigracyjnymi, ci przedłożyli sprawę swym firmom przewozowym, a jedna z takich firm zrobiła doniesienie do konsulatu austriackiego w Hamburgu. Konsulat zwrócił się do galicyjskiego Namiestnictwa, Namiestnictwo do Starostwa żywieckiego, a Starostwo oddało sprawę Sądowi żywieckiemu. Pan Sędzia śledczy, wziął sprawę silnie w garść i już dwóch ptaszek zamknął w areszcie. Jest »niepłonna nadzieja«, że więcej znajdzie się takich, których p. sędzia pouczy . . . geografii i (prawdopodobnie) nabiorą przeko-

Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca
Wodę Szczawnicką (zamiast Selterskiej) Wodę Krościeńską (zamiast „Giesshtüblera.“)

nia, że do granicy pruskiej większy kawał ziemi, aniżeli oni sobie to w swych mózgowiach „wykombinowali”. —

Przy tej sposobności musimy znów przypomnieć Władzom, że fiakrzy żywieccy co do zapłaty za wszelakie jazdy lubują się w „freies Ermessen“, i dyktują sobie ceny jak się im tylko żywnie podoba. Czy długo potrwać jeszcze takie nadużycia, i jak długo jeszcze Władza nie zaprowadzi taksy dla fiaków? —

Ludowcy znów odnieśli walne zwycięstwo! Pomimo nadzwyczajnych nadużyć, jakich dokonywano w powiecie brzeskim przy wyborach do Rady powiatowej tak dalece, że się zdawało, że nie potrafią wyborcy oprzeć się presji rządowej; chłopi powiatu brzeskiego okazali się dzielnymi i prawymi obywatelami i nie zdradzili sprawy ludowej. Przeszła lista ludowców trzechkrotną ilością głosów wałać na łeb browarnika Götza i starostę Trzaskowskiego. Do nowej Rady weszli między innymi: dr. Bernadzikowski, poseł Olszewski i dr. Moskwa. Gratulujemy wybranym a dzielnym wyborcom, zasyłamy wyrazy czci i uznania. Tylko tak dalej a powiemy: „nie zginęła!”. Wyborcy powiatu żywieckiego powinni wziąć sobie przykład z dzielnych Krakusów i Brzesz-

czan, i jak jeden mąż — gdy przyjdzie do wyboru członków Rady powiatowej — wybierać samych ludowców, a których my nie omieszkamy w „Przewodniku“ polecić. —

Bank parcelacyjny ta kość dławiąca ks. Stojałowskiego już od pewnego czasu rozwija się nadzwyczaj pomyślnie. Niedawno temu odbyło się Walne zgromadzenie Banku parcelacyjnego we Lwowie a sprawozdanie Rady Nadzorczej tego Banku, przejęło wszystkich żywym zadowolaniem. Widać z tego, że ludowcy lepiej gospodarują w Banku parcelacyjnym, aniżeli Stojałowski gospodarzył w swej „Ochronie.“

Ogonek księdza Stojałowskiego, niejaki Stohandel »redaktor od Kozy«, »Wienca-Pszczółki«, próbował przed dwoma tygodniami rozbić w Bielsku zgromadzenie socyalistów, ale nieborak kiepsko się wybrał, bo go za nieprzyzwoite zachowanie się porządnie obito i za drzwi wyścigano. Opowiadano nawet, — w co jednak absolutnie nie wierzymy — że z suchego jego »pysia« zrobiono spluwaczkę, a na głowie jego połamano parasol. Fakt jednak, że był kontent, jak mógł cało opuścić zgromadzenie.

Odpowiedzi od Redakcyi.

P. K. w Ż. Ze sprawą prosimy zwrócić się do posła Kubika. Adresować do parlamentu, albo »Wien, XVI., Brunnen-gasse 74.

P. C. w L. Poseł Stapiński okropnie zajęty i narazie nieoznaczył terminu zwołania zgromadzenia do Żywca. Przed wyborami do Rady powiatowej urzędzimy parę zgromadzeń, na których się zjawiają wszyscy posłowie-ludowcy. Urzędzimy i zgromadzenia poufne.

Konkurs.

Na posadę policjanta gminnego z płacą miesięczną 40 koron (wyraźnie: czterdzieści koron) oraz umundurowaniem rozpisuje się niniejszem konkurs.

Od kandydata wymaga się znajomości języka polskiego w słowie i piśmie, nieprzekraczalny 30 rok życia, a pierwszeństwo mają wysłużeni wojskowi.

Zabłocie w kwietniu 1903.

Naczelnik gminy.

Apteka Mra. farm. Stanisł. Szczepańskiego w Zabłociu przy Żywcu (dom własny)

poleca

Wyroby krajowe przewyższające swą skutecznością wyroby zagraniczne czyto francuskie czy niemieckie:

Wina lecznicze Mikolasza:

Syrup sulfogwajakolowy
Syrup sulfogwajakolowy z kołą Mikolasza

zamiast zagranicznych: sulfosotu i Syroliny.

Esencje mangan-peptonową Matuli
zamiast wyrobów Gudego

Nerwoton Witkiewicza, nacieranie znakomicie działające w reumatyzmach

Wodę, kolońską i ateńską

Perfumy z fabryk polskich, francuskich i angielskich.

Mydła i pudry z fabryk polskich, francuskich i angielskich.

Zamówienie pocztowe skutecznie odwrotną pocztą, starannie wykonane!

Foncière

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

założony w roku 1864

Generalna Agencya dla Galicyi i Bukowiny

w Lwowie ul. Akademicka 28

Pełnowpłacony kapitał akcyjny . . . . . K 3,000,000
Kapitał rezerwowy . . . . . „ 17,000,000
Roczne dochody z premij . . . . . „ 10,000,000

Ogólny fundusz gwarancyjny wynosi
zwyż K 30 000,000.

Taryfy Foncière są mierne i warunki bardzo korzystne

Ubezpieczenia od ognia
Ubezpieczenia na dożycie pewnego wieku
Ubezpieczenia na wypadek śmierci
Ubezpieczenia posagów dla dzieci
Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków
Ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem.

„Foncière“

przyjmuje zgłoszenia przez Agencję powiatową u

ADOLFA WERBERA
w Zabłociu przy Żywcu.

Jakób Better,

zegarmistrz i jubiler

w ŻYWCU i w BIAŁEJ

Isep, gł. ulica 26,

poleca swoje bogato zaopatrzone składy, w towary złote i srebrne, zegary i przybory optyczne, (w Żywcu także maszyny do szycia, rowery i instrumenta muzyczne.)

w wielkim wyborze i po najtańszych stałych cenach.

W obydwóch miastach urządziłem warsztaty, w których pod gwarancją trwałości wykonania, skutecznie naprawiam wszelkie naprawy bardzo tanio.

W tem miłym przekonaniu, że szanowną P. T. publiczność potrafię zadowolnić, najuprzejmiej się polecam.

JAKÓB BETTER,

jubiler i złotnik w Żywcu i w Białej.

Największy cud tego stulecia

jest zegarek kieszonkowy „Herkuels“, na minutę wyregulowany, który budzi tak głośno, że zaspać nie można i kosztuje tylko 3 złr. 10 ct. W razie niespodobania się przyjmuje naprawę i zwracam pieniądze. Na żądanie wysyłam wielki cennik illustrowany zegarów, wyrobów jubilerskich, towarów z chin. srebra instrumentów muzycznych darmo i opłatnie.

Z poważaniem
F. PAMM, Kraków, ul. Zielona 3.

Wskutek uchwały Wydziału dnia 28. listopada 1901 r

„Kasa Oszczędności miasta Żywca“

opłacać będzie począwszy od dnia 1. grudnia 1901 od wkładek bez różnicy ich wysokości procent po 4 1/2. za Wydział i Prezes
Dr. Kornicki.

SZYMON MUNK

Żywiec.

Pierwsza galicyjska parowa fabryka

mydła i świec

ofiaruje swoje

pierwszej jakości wyroby po cenach nadzwyczaj przystępnych.

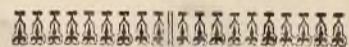
Szczególnie poleca

mydła ziarniste, świece
łojowe i sodę krystaliczną.

Bez konkurencyi.

Na żądanie wysyła

→ cenniki bezpłatnie. ←

JERZY SCHIMKE

kaflarz

BIALA

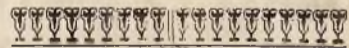
ul. Hetwera 10.

Poleca wyroby kaflarskie, przyjmuje stawianie nowych pieców kaflowych, jakoteż przerobienie starych pieców.

Ceny umiarkowane.

Skład kafi u pana

S. Smulowicza w Zabłociu przy Żywcu.

Handel towarów

bławatnych, bielizny

i ubrań męzkich

E. Grünspana

w Zabłociu,

poleca się szanownej publiczności ręcząc za towar dobry a ceny umiarkowane.

Apteka Mra. Farm. Stanisława Szczepańskiego w Zabłociu-Żywiec poleca opaski przepuklinowe i przyrządy chirurgiczne wszelkiego rodzaju.

!!Bezwonny i zaraz schonnący!

Ządać zawsze
farby do podłóg
F. CHRISTOPHA

FRANCISZEK
CHRISTOPH

Ządać zawsze
farby do podłóg
F. CHRISTOPHA

Franciszka Christoph lakier

do podłóg, nadaje się do zapuszczenia pokoi przyczem wykluczone są, niemila woń i powolne schnięcie, które jest przy farbach olejnych i lakierach. — Sposób użycia prosty, tak że każdy może go wykonać.

Przesyłka pocztowa, wystarczająca na dwa pokoje — wynosi K 80 h.

Na składzie we wszystkich krajach. Różki i prospekta wysłać darmo i opłatnie.

Przy zakupieniu zważać na markę ochronną i firmę, gdyż wyrób ten bywa często naśladowany, co chybia celu.

Wynalazcą i jedynym fabrykantem LAKIERU jest

FRANCISZEK CHRISTOPH

w Pradze i w Berlinie.

SKŁADY:

Zywiec: Joachim J. Danko; Biela: E. Kruppa, Jaworzna. Teod, Dendera; Kraków: Szarski i Syn; Nowy Sącz: Tad. Kwieciński; Sucha: Edward Krupka

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZYGMUND FLUSS.

Pierwsza Berneńska chemiczna pralnia i sztuczna farbiarnia ubrań, aksamitów i materyi na meble, odznaczona złotem medalami i dyplomami honorowymi na różnych wystawach etc. przyjmuje wszelkiego rodzaju garderobę męską, damską i dziecinną, jakoteż uniformy, w stanie całym lub rozprutym, pod gwarancją szybkiego i najlepszego wykonania, przez swoją filię u

S. FELIXA w Ispie a d Żywiec

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Najstosowniejszy podarek !!

**10 wspaniałych przedmiotów
za 3 zlr. 20 ctw.**

1 zegarek z chińskiego srebra lub niklowy remontoir kieszonkowy, o pięknej kopercie 46 godzin idący, 1 łańcuszek z wisiorkiem, 1 pierścień srebrny pozłacany urzędownie cechowany, 1 szpilka srebrna do krawatki urzędownie cechowana 1 para kołczyków srebrnych urzędownie cechowana, 1 para spinek do manszetów pozłacanych patentowanych, 1 spinka pozłacana do kołnierza z mechaniką paryską, 3 spineczki do koszul pozłacane.

Wszystkie 10 przedmiotów kosztują jak długo zapas starczy tylko 3 zlr. 20 ctw. z opłatą pocztową.

Wysyłki wykonuje

SALO SCHEUER Kraków Stradom 6.

Za nieodpowiadający towar wracam pieniądze!

Cenniki ilustrowane darmo i opłatnie.

Sztuczny nawóz „Tomasyna“

najlepszy i najtańszy środek do poprawy nieurodzajnych gruntów do nabycia u

B. Lermera w Zabłociu

naprzeciw dworca kolejowego.

WĘGLE kamienne

B. Gücksman w Ispie koło Żywca.

Nie zwykły spirytus ani lak żywiczny
lecz środek płynny o pięknym połysku
dokładnym zapuszczaniu i natychmiastowym schnięciu.

Nadaje posadzce elegancyi i zapuszcza wszelkie dawniejsze pociągania.

Nowość! Znakomity środek do zapuszczania posadzek, murów i sprzętów. **Nowość!**

LAKIER EOLINOWY:

marka prawną zabezpieczony

można go mieć w pięciu kolorach, natychmiast schnie, hezwonny, kolor i połysk występuje już po pierwszym pociągnięciu.

Trwałość poręcza się.

W Żywcu na składzie u firmy:

JÓZEF WERBER

Isep.

**Roman Wieczorek
krawiec w Żywcu**

przyjmuje wszelkie robót y w zakres ten wchodzące, z gwarancją za najlepsze wykonanie, po przystępnych cenach.

Taniej jak w Bielsku i wygodnie

bo na spłaty i na miejscu

młockarnie, sieczkarnie, pompy, wszelkiego rodzaju, sikawki i wszelkie maszyny rolnicze własnego wyrobu poleca

Zygmunt Rübner w Zabłociu

pracownia maszyn i warsztat ślusarski.

Każdy więc rolnik nie potrzebując zaraz kupować niechaj ogląda u mnie wyroby i przekona się o tanioci.

Kalendarze na rok 1903.

Nadzwyczaj obfite w treść doborową, ozdobione pięknymi ilustracyami i obejmujące ogromny i znakomity dział humorystyczny, są kalendarze

FRANCISZKA FRIEDLA

a mianowicie: Poseł ludowy 60 h kalendarz rodzinny 1 K. kalendarz robotniczy 1 K. kalendarz polskiego żołnierza 1 K. Uniwersalny kalendarz polski 2 K. Są to najlepsze kalendarze polskie, które w każdym domu polskim znajdować się powinny. Nabywać takowe można po cenach oryginalnych w Administracyi Przewodnika Powiatu Żywieckiego.

RAFAEL ENOCH

zegarmistrz i jubiler w Zabłociu,

otworzył sklep w domu p. Katzera

poleca zegary, zegarki i różne towary jubilerskie po możliwie umiarkowanych cenach.

Ogniotrwałe żelazne

kasy

żelazne

Ogniotrwałe kasety

do przymocowania u biurka, po najtańszej cenie u firmy

S. BERGER

we Wiedniu.

I. Wipplinger-strasse 29, ilustrowane cenniki darmo i opłatnie.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fabryka wódek i likierów

Hermana Munka

w Zabłociu

poleca swoje znakomite i odznaczone wyroby w zakresie wódek, likierów i rumu, po przystępnych cenach przyczem zawiadamia, że przesyłki wykonuje odwrotną pocztą we flaszkach i w butlach opłatanych

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Franciszek Olszewski

krawiec męzki cywilny i wojskowy przy ulicy Kościuszki w Żywcu poleca swoją pracownię krawiecką i ręczy za doborowe i gustowne materyj i sukna oraz za modny i elegancki krój.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX